

Posudek oponenta diplomové práce

Téma: Charakteristika věcných břemen se zaměřením na jejich zánik

Autor: Marek Cupka

Oponent diplomové práce: JUDr. Jindřich Psutka, Ph.D.

Práce odevzdaná k obhajobě Markem Cupkou pojednává o problematice věcných břemen. Bližší pozornost pak má být věnována jejich zániku. Téma samo o sobě je jistě zajímavé a plně způsobilé ke zpracování v podobě diplomové práce. Řada aspektů zvolené problematiky je velmi aktuální, snahu o bližší výklad je tak třeba hodnotit nutně pozitivně.

Autor svou práci člení do čtyř částí. První dvě jsou vstupní. Autor se zde věnuje vývoji věcných břemen a jejich charakteristice. Navazující partie je věnována samotnému jádru tématu, tedy zániku věcných břemen. Poslední stručná část je zaměřena na promlčení věcných břemen. Rozvržení tématu a systematické výkladu není třeba obecně nic vytýkat. Autor volí jednu z možných variant, jak se se zvolenou problematikou vypořádat. Odborná úroveň zpracování však místy trpí přílišnou povrchností výkladu. Ta je přitom nutnou daní zvolenému pojetí. Autor se snaží postihnout vše související s tématem věcných břemen, jeho práce má přitom jen 64 stran čistého textu. I když první dvě vstupní partie zabírají dvě třetiny práce, výklad v nich podaný je stále toliko obecným souhrnem k problematice, na niž jsou zaměřeny. K zániku věcných břemen se tak dostává de facto na posledních dvaceti stránkách, což je poněkud škoda.

Z pohledu věcné správnosti je třeba poukázat řadu nepřesností, popřípadě i patrných chyb. Čtenář je jimi bohužel rušen průběžně téměř v celé práci. Tak kupříkladu hned na s. 3 autor zahajuje výklad historie půlstránkovým odstavcem, ve kterém shrnuje vývoj úpravy věcných břemen od zákona dvanácti desek až po současnost. Skoky ve výkladu, chybějící zmínka o tom, k jakému území autor svůj výklad vztahuje, jakož i užívání množného čísla („zákonodárci“), čtenáře matou. Po přečtení si není například jist, zda sjednocení služebností a reálných břemen proběhlo jen u nás nebo v celoevropském měřítku.; s. 10 – patent o zrušení poddanství č. 1180/1848 Sb. (!); s. 12 – *Jestliže instituty římského a kontinentálního práva byly v občanském zákoníku č. 40/1964 Sb. (dále jen „Obč.zák.“) ovlivněny tezemi marxismu-leninismu, pak v OZ 1964 byly zcela deformovány. (?)*; s. 13 - § 495 odst. 3 uvedl, že věcná břemena omezují vlastníka věci tak, že je povinen něco trpět nebo něco činit, anebo se něčeho zdržet (§ 151n).; s. 25 – zřízení služebnosti rozhodnutím orgánu veřejné moci je možné jen tam, kde to zákon výslovně umožňuje, to že nedošlo k dohodě stran, není vždy nutnou podmínkou; s. 26 – ad personam; s. 33 – *Obvyklejší služebnosti* – je dělení na pozemkové a obvyklejší?; s. 39 – reálné břemeno vzniká vydržením x s. 40 – reálné břemeno nevzniká vydržením; s. 42 – zánik služebnosti ze zákona je směšován se zánikem služebnosti na základě rozhodnutí aj.

I formální a stylistická úroveň práce trpí nepečlivostí autora. V práci je možné najít nikoliv zanedbatelné množství překlepů, stylistických neobratností či zjevných nedůsledností (např. s. 3

...jejich snaha vedla k zániku věcných břemen z kodexů soukromého práva.“; s. 6 *libretas* (*x libertas*); s. 7 – *Od 17. století dostávaly přednost římskoprávní principy před feudálními rysy.*; s. 10 – *...ve veřejných knihách zapsaná (§443) . a ustanovení, že ...*“. Názvy podkapitol začíná zcela nahodile někdy velkým písmenem, někdy malým (s. 15, 16, 22) atp. Tyto výhrady směřují jak k samotnému textu práce, tak k poznámkovému aparátu (viz dále).

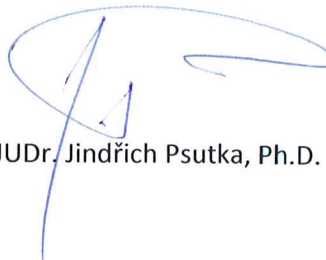
Samostatnou výtku je třeba učinit k citačnímu aparátu práce. Poznámky pod čarou nejsou jednotné. Diplomant někdy uvádí celé jméno autora, někdy nikoliv (např. poznámka č. 39 a 40). Jindy nedrží obvyklou strukturu citace a část názvu knihy uvádí ještě za vydavatelstvím, rokem vydání a místem vydání (např. pozn. č. 18 aj.). Jiné jsou styly písma, někdy poznámku začíná malý písmenem atp. Někdy citace chybí (např. s. 44 – v textu je zmiňován názor J. Spáčila, není však žádný odkaz na zdroj; zdroj výkladu o italské právní úpravě atp.). Co je však závažnější, v některých případech je třeba vážně pochybovat o tom, že bylo skutečně čerpáno z citovaného zdroje. Příkladem je opakovaně citovaný komentář z vydavatelství C.H.Beck od autora Petra Lavického. Má jít o komentář z edice Velkých komentářů C.H.Beck. Doc. Lavický však byl vedoucím autorského kolektivu jen prvního svazku této edice zaměřeného na obecnou část občanského zákoníku. Na autorem citovaných stranách tohoto komentáře není podáván výklad související s problematikou věcných břemen. Komentář navíc nevyšel v roce 2015 (ale již v roce 2014). Je tedy záhadou, jaký komentář autor konkrétně cituje. V seznamu použité literatury uvádí autor ISBN tohoto zdroje. Podle něj se však jedná o jiný svazek této ediční řady, vedoucím autorského kolektivu zde byl J. Spáčil a komentář byl vydán v roce 2013. Zdá se tedy, že autor cituje neexistující publikaci. Pokud tomu tak není, bylo by dobré ji přinést k nahlédnutí při obhajobě práce. Pokud tomu tak je, činí tak ve své práci ve 42 poznámkách pod čarou. Pokud tedy citovaná publikace skutečně neexistuje, dopouští se hrubého porušení citačních pravidel. Je přitom nepodstatné, zda se tak děje záměrně nebo v důsledku nepozornosti autora.

Lze shrnout, že práce trpí celou řadou nedostatků. Zdá se, že mnohé z nich jsou důsledkem nepozornosti či nedostatečné pečlivosti autora při finální revizi práce. Větší pozornost měla být věnována správnosti a bezrozpornosti uváděných tvrzení. Práci s ohledem na uvedené k obhajobě doporučuji, hodnotím jí však nejlépe jako **dobrou**. Autor by se měl pokusit při obhajobě co nejlépe rozptýlit výše uvedené připomínky, zejména pak nedodržení pravidel citační etiky.

Otázky:

- 1) Jaký je vztah služebnosti práva na vodu a veřejnoprávní úpravy vodního práva?
- 2) O co opíráte své tvrzení na s. 39, že hodnota věci zatížené reálným břemenem by měla odpovídat hodnotě plnění plynoucí z věci?

V Plzni dne 12. května 2018

JUDr. Jindřich Psutka, Ph.D.